

Bu gezegem Alla kömek etdi / hekaýa

Category: Hekaýalar, Kitapcy

написано kitapcy | 26 январа, 2025

Bu gezegem Alla kömek etdi / hekaýa BU GEZEGEM ALLA KÖMEK ETDI

– Diyseňem köçe ýörär ýaly däl-aý, edil doňuz ýatagam şundan gowudyr...

Meň sözüme hä-howwa bermän gelyän Beçji kellesini iki baka alakjadyp bir zat gözleýän ýaly. Nämbolýaka muňa diýip soradym:

– Näm-ow, göläňi ýitiren ýaly bolup baryañ?

– Aý bir buşugar ýaly ýer ýokmuka oňaly?!

– Duran ýeriňe goýberiber.

Alagaraňkyda ýüzüme seretdi, soňam çuňňur hynçgyrdy:

– Hi-ikk. Soňky käsäni içmäli däldik, hi-ik.

Oň bolşuna gaharymam gelýär. Şonda-da öwüt beren boldum:

– Beçjim, soňky käsäni içenimizden däl bu bolup barşyň – diýdim. – Arak bilen piwäni garyp içdiň, ana şondan bu ýagdaý.

Ol entegem leňňer alyp durşuna:

– Ýa şondanmyka – diýip, ýene ýüzüme naýynjar garady. Men başymy ýaýkap hem howwa berdim, hem onuň halyna gynandym:

– Beçjim, sen bara, honha hol toraňňyň düýbüne bar-da ilkä buşuk, soňam barmagyňy agzyňa sokubam bolsa gusjak bol. Bolmasa garyp içen aragyň seni öldürýä!

Ol hasam naýynjar seredip müzzerdi:

– Şeydäýsemmikäm ýa?

– Elbetde şeýt – diýdim. – Eglenme özem, bolmasa ýene ýagys başlar, asmana seret häli garalyp dur.

Ol aýdanymy edip, ýoluň gyrasynda ösüp oturan goşa toraňňa

tarap ugrady. Men onuň yzyndan gygyryp galmary:

– Toraňňyň düýbüne baryp ilki buşuk, soňra gusjak bol, bolmasa balagyňy zaýalarsyň.

Ol birsalymdan geldi, ýüzi ak tam. Ýeňländigi bildirip dur. Ýöräberdik yene. Bir gapdalymyz gurluşyk firmanyň galaýy hayaty. Bir ýan uýy gornenok. «Gidibermeli bakyýete barýançaň. Beh, bi gep nirden kelläme gelýar-aý?»

– Beçjim, galma yzyndan!

Ses-selem ýok. Yzyma garaýan. Yzynda Beçjimiň asyl özi ýok.

– Alkaş ejeňi... – diýip sögunip yzyma aylandym. Hiç yerde yok.

– Nirde sen-ey urot yibani.

Bir wagt firmanyň üýşüp yatan zibilinden:

– Akga, bari geley- diýip begençli ses eşidildi.

– Eý sen musur, musurda näme edip ýörsüň?

– Muňa seret!

Beçjim elindäki demirkesýäni hallanlatdy:

– Täp-tazeje bolgarka, koropkasam bar ine.

– Aý bla-a, nätdiň-eý. Zibile nädip atdylarka. Tazeje bolsa?!

– Firmaň oganlary ogurlygy şeydip edýärler-dä. Gije musur cykaranda, musuryň arasynda bukyarlar. . Ertir irden işden çykanlarynda alyp gidiberyärler onsaň. Gijeki smeniň işgärleri edýär.

– Haý haramzadalar. – Men çynym bilen başymy ýaykadym. – Olar şeydýärler dälmi, bizem beyderis. Getir bari bolgarkany.

Beçjim gorkdy:

– Näme etjek bolýañ-ow, firma eltip tabşrjakmy?!

– Men näme samsyk görüňänmi, öýe alyp gideris. Hany özüňem çyk ýokary musurdan.

– Şeýdiysene, öýe äkideli. Kakras maňa gerekdi şü. Ogrudan ogurlamak halal diýipdir ata-babalarymyz. Ata babalarymyza döneyin.

Beçjim bolgarkany maňa bermän özi göterip gaýdyberdi yzyma düşüp.

Yagyş jybarlap ýagýar, Gije gözedurtme. Gidip baryas. Arasynda ýyldyrym çakýar. Hemme ýer yap-yagty bolýar welin dünýäňem giňäberýar. Ýyldyrym çakyp hemme yer ýagtylan wagty ýoluň akanak-culanaklaryny görüp ýetişmeli... Soň baş-on ädime çenli ýykylan budremän gidip bilýañ.

Entegem firmanyň ak galaýydan çekilen hayaty gutaranok. Bizem gapdalyndan gidip barýas. Bu ýol asyl gutarmajak ýaly. “Baklyga barýan ýaly biz” diýip samsyk pikir edýän arasynda.

Barýan ýolumyz ikä bölündü. Beçjim köpbilmişsiräp:

– Eyleki yoldan gideli-le – diýdi. – Metjidiň üstünden gitsek, tiz bararys oba. Meň-ä halys sütünim suyndi.

Meň oň aýdanyny edip, metjidiň gapdalyndan geçýän ýola sowuldym:

– Bu ýoluňam-a öňki ýolumyzdan ibaly däl eken, Beçjim- diýip oňa habar gatan bolýan. Olam bolgarkasyny gujagyna gysyp hyşşyldap gelýär.

– Şu metjidiň ymamy bar-a, ýola daş dokdürjeg-ä bolýarmyş.

– Goýsanaý – diýdim. – Ymammy ýoly bejertjek. Molla-işan bolsa, adyny tutmasana. Normalnysy yokdur.

– Aý ol aydýanyňa-da ýalan diýip biljek däl – diýip, Beçjim meni makullady. – Şu ymamam adamlar öwýärler metjide düşýän puly hökümede ýetirmän kakyp otyr diýip. Men ýene damjyklap ugran ýagyşa gelen gaharyma garyp:

– Aý bolmasa başga gazanjy yok ýerine nirden Haýlander münýär eşek ogly -diýip tüýkürinjiredim. Birden ýüregim öýkedenmi, gahardan gysylyp gitdi. Garşymyzda metjit peýda boldy. Ýagyşa ezilip gidip barşymyza Beçjime garap, onuň hiç zada üns bermän haýdap oturşyny synlap öýe howlukýandygyny duýdum. Elinde hem “oljasy” täzeje bolgarka. Bolgarka... metjit, ymam, birhili kelläm aýlanan ýaly bolup gitdi. Kelläme gelen zat ýaman mojuk gowy bolmaly. Men sakga durdum. Beçjim badyny saklap bilmän biraz öňe gitdi-de, sägindi. Men:

– Beçjim yzyma düş -diýip, ýoldan sowlup, metjide tarap gönüledim.

– Akga, nirä barýas, öýe ýeteli-le, aýaklarym çykan yerinden sogrulyp barýar – diýip, Beçjim özelenip, üç-dört ädim yzymdan aýagyma eýermän gelýär. Men metjidiň gapysyna gelip daýandym. Mundan aňrysny özüňizem bilýänsiňiz. Aňansyňyz diýýän. Bir tärini tapyp, Allanyň öýüne pişik basyşyny edip girdik. Alagaraňky. Metjidiň täsin bir ysam bar. Uzyn penjirelerden garaňky meýdanyň gara sudury bildirýär. Beçjim çignime kakdy:

– Eý akga biz näme edip ýörüs?

– Howlukma -diýdim. – Häzir görersiň. Metjidiň mährabynyň alty gadam gapdalynda duran demir sandyga golaý baryp, aşak oturdym. Demir sandygy emay bilen sermeledim. Sowuk demir biraz inimi gagşatdy. Şol wagt özümem özüme “Näme edip ýörsüň-eý sen” diýip sorag beribem ýetişdim. Emma kelläme birden gelen pikiriň güýji meni şeytana öwren ýalydy. “Hä-ä, dogry pikir eden ekenim. Demir sandyk seýf ýaly eken. Prostoý gulp

däl". Daşarda ýagys güýjedi. Metjidiň depesinden gaýdýan suwlaryň şarryldysam güýçli. Garaşman durkaň ýyldyrymam çakýar. Beçjim indi gorkup başlady:

– Akga, gideli-le! Ýoldaş bolar ýaly adam däl ekeniň-eý. Bir meýhana äkidýäň, bir metjitden çykaryň. Seniň etjek bolýan işiňdenem gorkubermeli. Men ýuwaşja azgyryldym:

– Beçjim, demiňi çykarma, Allanyň öýünde lişni gep geplemek mekruh. – Soňam elindäki bolgarkasyny elinden çekip aldym-da, simini çösläp, bir ujyny Beçjimioň eline tutdurdym. – Honha, mährabyň ýanynda rozetka bardyr, ötür ujuny.

Beçjim ýüzüme gara- durdy-da, agyr ýuwduňy, simiň ujyny alyp, metjidiň mährabyna tarap gitdi. Barşyna-da ses güýçlendirijä büdüräp ýykyldy.

-Seresa-ap, diýip, pyşyrdap gygyrdym. -Ymam aganyň zatlaryny akan-dökan etme. Soňky aýdan gepime öz gülkimem tutdy. Soňra bolgarkany barladym. Gözüňe döneyin myrlap işläp dur. “Ýa bir Alla jan” diýip, demir sandygyň mäkäm gapysynyň petlelerinden goýberdim bolgarkany. Beh, edil dilleşen ýaly her gezek bolgarkany işleden wagty ýyldyrym çakyp, şeýle bir gök gümmürdeýär. Halal saňa... Asmanyň ala zenzelesi, maňa kömek, meniň metjidiň içinde edip oturan gohумы öz gümmürdisi bilen ýuwudyp dur.

Ýöne Beçjim-ä towşanýürek eken:

-Akga, seň şu işiň Hudaýa-da garşy gitmek bolýar. Seret gök gümmürdäp, ýyldyrym çakyp, bolmajysy bolýar. Bizi bu gije sag-aman sypmaýas. Allanyň gazabyna duçar bolýas.

– Aý sammyldamasaý -diýdim. -Hudaý janyň özi bizi kömek edip dur.

Beçjim keşine tutdy:

-Alla nähili kömek etsin? Alla haçan kömek edipdir saňa?

-Alla jan maňa sen şu bolgarkany tapanyňda kömek etdi.

Men onuň bilen kän eňekleşip durmadym-da, işimi tamamlayyn diýip howlukdym. Asyl görsem bolaýan eken. Bolgarkanyň çarhyny ýene bir gezek aýlanymdan demir sandygyň gapysy larka gopdy. Metjidiň alagaraňkysynda sandygyň içi çala görünýänem bolsa, onuň içinde puluň bardygy, özem az dældigi bildirip dur. Pullary penjeläp gördüm, az däl. Petde-petde bolup ýatyrklar, gözüňe döneyinler.

-Beçjim bulary salar ýaly bir gap gözlesene!

-Men-ä hiç zadam gözlejek däl- diýip ýoldaşym burnuny çekdi.- Men bu işe dahylым ýok.

-Bolýa-how dahylyň bolman geçsin. Bolgarka kimki?
Ol dymdy. Men ýene buýruk berdim. Bar bir gap bolýamy tap,
tiziräk gopaly bu ýerden. Ol ýene metjidiň içine siňip gitdi.
Biraz wagtdan aýlanyp gelip, elime bir zat tutdurdy. Başyny
aýagyny tapyp bilmän heläk boldum:

-Nämeý bi.

Beçjim parhsyz gürlledi:

-Ymam aganyň namaz okanda geýýän giň balagy.

-Haý seň ejeňi... Ymamyň köýnek-balagy öýünde dursa
bolmaýamyka?!

-Metjitde sögünme.

-Bagyşla.

Balagyň gonjuny berk düwüp, sandygy şoňa boşatdyk. Az pulam
däl eken. Metjitden çykyp, ýuwaşlyk bilen ýola düşenimizde,
ýagys hem kiparlady. Açylyp ugran asmana seredip ýene:

-Alla bize kömek etdi-diýdim. Beçjim hiç zat diýmedi. Obanyň
gyrasyndan geldik. Howa açyldy. Bulutlar syrylyp gelýär. Basym
mazaly ýagtylar. Ahyry Beçjimem gepledi:

– Ýa dogrudanam bize Alla kömek etdi öýdýän.

Men biraz säginip, oňa habar gatdym:

– Beçjim diýýän-ä, meň kelläme bir pikir geldi. Şu ymamyň
balagyndaky pullary obanyň hemme adamlaryna paýlap çykaýsak
nähili bolarka?

Beçjim ýene jogap bermedi. Ynanmaýarmyka ýa meniň şeýtjegime?!
Sylapberdi MUHAMOW.

11.05.2023. Hekaýalar